

УДК 631.151.62

NEED FOR IMPLEMENTATION OF THE GLOBALG.A.P. INTEGRATED SYSTEM OF PROVIDING AGRICULTURAL PROPERTIES. IN THE PRIMARY SECTOR IN UKRAINIAN MANUFACTURING
НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА GLOBALG.A.P. У ПЕРВИННОМУ СЕКТОРІ НА УКРАЇНСЬКИХ ВИРОБНИЦТВАХ

Kotlyarenko S.O./Котляренко С.О.*graduate student / студент магістратури***Silonova N.B./ Сілонова Н. Б.***c.b.s., as.prof. / к.б.н., доц.**National University of life and Environmental sciences of Ukraine,**Kyiv, Heroiv Oborony 15, 03041**Національний університет біоресурсів та природокористування України,**Київ, Героїв Оборони, 15, 03041*

Анотація. У статті досліджено необхідність та умови впровадження стандарту GLOBALG.A.P. «Контрольні точки і критерії відповідності. Інтегрована система забезпечення сільськогосподарського виробництва» у первинному секторі на українських виробництвах.

Ключові слова: GLOBALG.A.P., стандарт, сертифікація, вимоги, підприємство, безпечність, сільське господарство, виробник, фермер, споживач, продукція.

Вступ. Нові запити споживачів, вимоги роздрібної торгівлі та законодавства призвели до появи нових вимог для фермерів і виробників сільськогосподарської продукції, таких як: зниження впливу сільського виробництва на навколишнє середовище, мінімізацію застосування хімікатів і раціональне використання природних ресурсів, при цьому турбуючись про працівників, сільськогосподарських тварин і морську фауну. Необхідність підтвердження виконання зобов'язань та належної сільськогосподарської практики стали головним завданням сертифікації фермерських господарств за стандартом GLOBALG.A.P. також відомого як «Integrated Farm Assurance Standard» (IFA) - Інтегрована система забезпечення сільськогосподарського виробництва.

Метою Вивчення специфіки вимог та аналіз стандарту GLOBALG.A.P. для впровадження на українських підприємствах.

Основний матеріал. Швидко зростаюче населення світу, зміни в екологічному балансі, нові методи ведення сільського господарства та інші чинники, які впливають на виробництво продуктів харчування – сприяють вживанню шкідливої для здоров'я людини їжі. Проте, з підвищенням обізнаності у виборі того чи іншого продукту, споживач обиратиме той продукт харчування, який зможе «надати» гарантії своєї безпечності.

Безпечність харчових продуктів безпосередньо пов'язана зі ставленням виробників до навколишнього середовища, здоров'я і добробуту населення та працівників, а також до методів виробництва.

Відповідно до законодавства України, первинне виробництво – це виробництво та вирощування продукції, у тому числі збір врожаю, доїння,

розведення тварин до моменту забою, полювання на тварин, рибальство та збір врожаю диких рослин. Сфера сертифікації охоплює також обробку продукції – операції, які не руйнують первинну структуру продукту. Це може бути охолодження, пакування, транспортування, оброблення сполуками для надання певних властивостей, тощо. Сертифікація не поширюється на диких тварин, рибу і сільськогосподарські культури, зібрані в дикій місцевості [3].

Метою стандарту GLOBALG.A.P. є забезпечення безпечності продуктів харчування, здоров'я і безпеки працівників і охорони навколишнього середовища.

Сьогодні, головним рушієм стандарту GLOBALG.A.P. є торгівлі мережі, переробні підприємства та підприємства громадського харчування. Гарантія безпеки продуктів знаходяться на полицях є одним з головних вимог. Наприклад, у переважній більшості європейських супермаркетів, відповідність продукції, що закупається вимогам GLOBALG.A.P., є ключовою умовою [2].

GLOBALG.A.P. також відомий як «Integrated Farm Assurance Standard» (IFA) - Інтегрована система забезпечення сільськогосподарського виробництва.

Ціль GLOBALG.A.P. – «GLOBALG.A.P. members create private sector incentives for agricultural producers worldwide to adopt safe and sustainable practices to make this world a better place to live in for our children». (Члени GLOBALG.A.P. створюють стимули для приватного сектора для сільськогосподарських виробників у всьому світі, щоб прийняти безпечні та стабільні практики, щоб зробити цей світ кращим місцем для життя наших дітей.) [1].

Місія GLOBALG.A.P. – «Globally connecting farmers and brand owners in the production and marketing of safe food to provide reassurance for consumers. We lay the foundation for the protection of scarce resources by the implementation of Good Agricultural Practices with a promise for a sustainable future». (Всесвітньо пов'язати фермерів та власників брендів у виробництві та маркетингу безпечної їжі, щоб забезпечити впевненість споживачів. [1].

Все частіше українські виробники первинної продукції, які планують експортувати свою продукцію, отримують від клієнтів вимоги про сертифікацію відповідно до GLOBALG.A.P. як гарантії безпечності продуктів харчування в торговельних мережах [2].

У 2007 році перші два господарства отримали сертифікат EUREPGAP (в Одеській області виробництво цибулі і моркви, в Вінницькій області - виробництво яблук). Незважаючи на те, що це було всього два господарства - впровадження європейської системи сертифікації в українських умовах було великим кроком вперед. Адже в 2007 році була підтверджена сама можливість успішного аудиту сільськогосподарських підприємств в Україні, опрацьована прив'язка умов місцевого виробництва до світових вимог і в кінці підтверджена реальність впровадження у нас системи GLOBALG.A.P [2].

На сьогоднішній день, згідно бази даних GLOBALG.A.P в Україні є 28 підприємств, які отримали сертифікат. Протягом останніх двох років відзначається стійке зростання інтересу до сертифікації GLOBALG.A.P. практично всіх учасників процесу: фермерів, вітчизняних і міжнародних

торгових мереж, переробних підприємств та власне споживачів[2].

GLOBALG.A.P. спирається на широку мережу членів для досягнення своїх цілей та поширення своєї місії. Членство GLOBALG.A.P. - це запрошення до частини спільного бачення для гармонізації належної сільськогосподарської практики у всьому світі. Які вигоди від членства для виробників/постачальників/сертифікаційних органів:

- додавання логотипу веб-сайту;
- отримання свого банеру «GLOBALG.A.P Member» та членський статут GLOBALG.A.P.;

- члени групи виробників/постачальників мають право використовувати логотип GLOBALG.A.P та представляти свої інтереси у структурі управління GLOBALG.A.P.;

- членам роздрібною торгівлі та обслуговування продуктів харчування дозволено використовувати бренд GLOBALG.A.P. у своїй стратегії корпоративної комунікації та отримують преференційний доступ до бази даних GLOBALG.A.P, що допомагає їм забезпечити необхідну гарантію своєї споживчої бази [1].

Поступово підвищуються вимоги до постачальників і збоку системи супермаркетів і гіпермаркетів в Україні. Оскільки більшість з них представляють європейський бізнес, вони поступово «переносять» в Україні європейські правила гри. Для українських фермерів сертифікація GLOBALG.A.P. - це можливість продавати свою продукцію, адже торгові мережі шукають надійних постачальників, а сертифікат це якраз свідчення надійності та якості, а ще це шанс вийти на європейські ринки [2].

Кількість членів GLOBALG.A.P. зростає з кожним роком, як це видно на рисунку 1. Але не всі виробники/постачальники, які сертифікувалися стають членами GLOBALG.A.P., членство – це добровільний вступ, який не відноситься до процесу сертифікації.

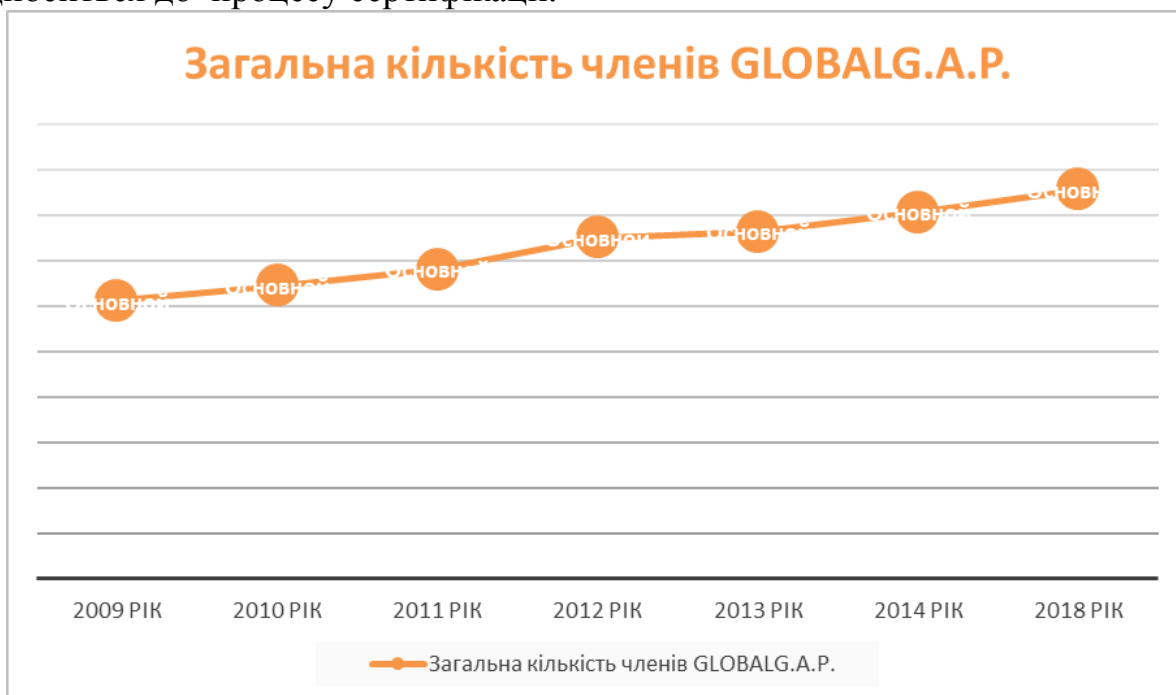

Рис. 1. Кількість членів GLOBALG.A.P.

При виборі сертифікаційної організації сільгоспвиробник повинен керуватись критеріями визнання та економічної доцільності:

1) Визнання сертифікаційного органу стандартом GLOBAL G.A.P.;

2) Поважання клієнтів. Бувають випадки, коли клієнти вимагають від постачальника сертифікат, виданий певною сертифікаційною організацією, оскільки мають позитивний досвід співпраці і довіру до цієї організації;

3) Наявність офісу сертифікаційного органу в Україні є перевагою, оскільки полегшує комунікацію, роботу з документами, як правило, зменшує ціну послуг. Крім цього, за домовленості, сертифікаційний орган може надати інші послуги, наприклад, навчання;

4) Територіальне розташування інспекторів та аудиторів. На сьогодні в Україні немає аудиторів з GLOBALG.A.P., і найближчим часом вони якщо і з'являться, то їх буде недостатньо. Тому часто виникає потреба запрошувати аудитора з-за кордону, що збільшує видатки, оскільки години роботи аудитора, витрати на його проживання, транспортні витрати збільшують ціну сертифікаційних послуг[3].

Стандарт GLOBALG.A.P. застосовується всіма виробниками, охочими сертифікуватися в галузі сільськогосподарського виробництва із загальною кількістю більш ніж 40 стандартів. [1]

Висновки. Перш за все, для українських виробників у первинному секторі, сертифікація GLOBALG.A.P. є попередньою умовою для експорту свіжих фруктів, овочів, інших продуктів, гарантією безпечності продукції для споживачів роздрібних мереж. Споживачі прагнуть отримати гарантії, що будь-яка їжа, яку вони отримують з полів, не створює ризику для їх здоров'я та виробництво якої проводиться за допомогою екологічно безпечних методів. Виробник, який хоче експортувати в ЄС та інші країни повинен довести споживачеві, що його продукт відповідає цим вимогам.

Література

1. GLOBALG.A.P. Електронний ресурс: <http://www.globalgap.org>
2. Игорь Чечётко. Современный стандарт безопасности сельскохозяйственной продукции [Електронний ресурс] / Чечётко Игорь. – Режим доступа: http://apk.cg.gov.ua/web_docs/2141/const/docs/GlobalGAP97.doc
3. Настанови з сертифікації сільгоспвиробників відповідно до добровільного стандарту GLOBAL G.A.P. [Електронний ресурс] – Режим доступа: <https://www.prostir.ua/?news=metodychni-nastanovy-z-vprovadzhennya-vumoh-standartu-global-g-a-p-pry-vyroschuvanni-yahid-i-sadivnytstvi>.
4. Ю. В. Слива. Сертифікація сільськогосподарських виробництв України відповідно до вимог GLOBALGAP / Ю. В. Слива // Стандартизація. Сертифікація. Якість. - 2015. - № 1. - С. 26-29. - Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ssia_2015_1_8

Abstract: The article explores the necessity and conditions for the implementation of the standard GLOBALG.A.P. "Control Points and Compliance Criteria. Integrated farm assurance the primary sector in the Ukrainian production.

Key words: GLOBALG.A.P, standard, certification, requirements, enterprise, safety, agriculture, producer, farmer, consumer, products.

Стаття відправлена: 22.12.2018 г.

© Котляренко С.О..